

Briuselis, 2022 m. spalio 4 d.
(OR. en)

12935/22

ECOFIN 925
ENV 931
CLIMA 473
FIN 980

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
data:	2022 m. spalio 4 d.
kam:	Delegacijoms
Ankstesnio dokumento Nr.:	12478/22
Dalykas:	Tarybos išvados dėl kovos su klimato kaita finansavimo rengiantis 2022 m. lapkričio 6–18 d. Šarm aš Šeiche įvyksiančiai 27-ajai UNFCCC šalių konferencijai (COP27) – Tarybos išvados (2022 m. spalio 4 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos 2022 m. spalio 4 d. įvykusiame 3898-ame Tarybos (ECOFIN) posėdyje priimtos Tarybos išvados dėl kovos su klimato kaita finansavimo.

TARYBOS IŠVADOS

DĖL KOVOS SU KLIMATO KAITA FINANSAVIMO

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

1. PAKARTOJA, kad Europos Sąjunga ir jos valstybės narės yra tvirtai įsipareigojusios rodyti pavyzdį ambicingai prisidedamos prie visų Paryžiaus susitarimo tikslų įgyvendinimo ir įgyvendindamos Glazgo klimato paktą. PABRĖŽIA, kad ES Europos žaliasis kursas yra aiški ir visapusiška sistema, kuria siekiama prisidėti prie šių tikslų įgyvendinimo, laikantis Paryžiaus susitarimo ir stengiantis, kad temperatūros kilimas neviršytų 1,5 °C, ir kuri yra remiama įvairiomis politikos priemonėmis, skirtomis klimato kaitos ir aplinkos būklės blogėjimo problemoms spręsti, specialiu Tvarios Europos investicijų planu ir finansiniais ištekliais. Tai, be kita ko, yra ES 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa, įskaitant išorės politikos priemones, ir laikina ekonomikos gaivinimo priemonė „NextGenerationEU“ (NGEU), pagal kurias bent 30 proc. ES biudžeto ir NGEU išlaidų turi būti skirta klimato tikslams remti, taip sudarant sąlygas siekti Europos klimato teisės akte ir Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą dokumentų rinkinyje įtvirtintų tikslų – ne vėliau kaip iki 2050 m. Sąjungoje pasiekti poveikio klimatui neutralumą ir iki 2030 m. bent 55 proc. sumažinti grynąjį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, palyginti su 1990 m. lygiu.
2. PRIMENA, kad Rusijai pradėjus karinę agresiją prieš Ukrainą Komisija 2022 m. kovo 24–25 d. įvykusiame susitikime Europos Vadovų Tarybos išsakytu prašymu pateikė planą „REPowerEU“, kuriuo siekiama reaguoti į poreikį sparčiai sumažinti Europos Sąjungos priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro, paspartinti perėjimą prie žaliosios energetikos ES ir remti ES pastangas didinti savo klimato srities užmojus.

3. PRIMENA Tarpyvyriausybines klimato kaitos komisijos (IPCC) 2022 m. ataskaitų išvadose nurodytą poreikį skubiai veikti. PABRĖŽIA, kad reikia didinti užmojus ir spartinti veiksmus laikantis Paryžiaus susitarimo ir jo ilgalaikių tikslų, ir todėl PRIMENA, kad Paryžiaus susitarimo 2 straipsniu siekiama stiprinti pasaulinį atsaką į klimato kaitos grėsmę, be kita ko, užtikrinant, kad finansavimo srautai atitiktų išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo trajektoriją ir klimato kaitos poveikiui atsparų vystymąsi. PABRĖŽIA, jog norint, kad finansų srautai atitiktų šią kryptį, reikia visuotinių pastangų. PABRĖŽIA, kad reikia skubiai dėti daugiau pastangų šioje srityje ir kad visos vyriausybės turi nustatyti reguliavimo ir politikos sistemas ir teikti tinkamas paskatas, kad pritrauktų viešąsias ir privačiąsias investicijas, kurių reikia siekiant įveikti su klimato kaita susijusius iššūkius, su kuriais susiduria visos šalys. PAŽYMI, kad pastaraisiais metais įgyvendinama vis daugiau tarptautinių iniciatyvų, kuriomis siekiama sutelkti finansų ir privatųjį sektorius klimato kaitos problemai spręsti. SKATINA visas Paryžiaus susitarimo Šalis stiprinti skaidrią ir patikimą atskaitomybę apie klimato srities veiksams sutelktą finansavimą privačiojo sektoriaus lėšomis. RAGINA privačius subjektus suderinti savo finansinius srautus su Paryžiaus susitarimo tikslais. Su susirūpinimu ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, koku mastu finansavimu privačiojo sektoriaus lėšomis šiuo metu vis dar remiama su Paryžiaus susitarimu nesuderinama veikla, ypač iškastinio kuro sektoriuje, ir į vis dar taikomas žalingas paskatas. PRIMENA Glazge sutartą sprendimą paspartinti pastangas laipsniškai mažinti energijos, gaunamos iš anglių netaikant taršos mažinimo priemonių, naudojimą ir laipsniškai panaikinti neveiksmingas subsidijas iškastiniam kurui.
4. PRIPAŽIŠTA, kad Šarm aš Šeiche vykšančioje COP27 reikia skubiai sukurti specialią erdvę Paryžiaus susitarimo 2 straipsnio 1 dalies c punktui aptarti, kad Šalys, privatusis sektorius ir kiti suinteresuotieji subjektai galėtų aptarti, kaip jie supranta šį tikslą ir kaip jį pasiekti, kad šalys galėtų įgyvendinti savo klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos tikslus ir kitus darnaus vystymosi tikslus.

5. AKCENTUOJA ES iniciatyvų dėl tvaraus finansavimo ir klimato aspekto integravimo į ES biudžetą svarbą ir pažangą šioje srityje. PALANKIAI VERTINA atitinkamus pasiūlymus, pateiktus Europos Komisijos Perėjimo prie tvarios ekonomikos finansavimo strategijoje, kuriais siekiama užtikrinti, kad finansavimo srautai atitiktų Paryžiaus susitarimo tikslus, ir G20 bei Finansinio stabilumo tarybos darbą šioje srityje. PABRĖŽIA, kad stiprinant tvarų finansavimą taikomas reikšmingos žalos nedarymo principas. AKCENTUOJA pasaulinės finansų sistemos stabilumo ir jos atsparumo klimato kaitos poveikiui svarbą, todėl PABRĖŽIA, kad svarbu užtikrinti finansavimo tvarumo aspektų skaidrumą ir mažinti su klimatu susijusią riziką finansų sistemoje.
6. PABRĖŽIA ES iniciatyvas skatinti tvarų finansavimą tarptautiniu mastu ir PALANKIAI VERTINA Tarptautinių tvarumo standartų valdybos darbą siekiant parengti pasaulinius bazinius informacijos apie tvarumą atskleidimo standartus, neapribojant regioninių ar nacionalinių požiūrių užmojo. Taip pat PABRĖŽIA tarptautinės tvaraus finansavimo platformos partnerių vykdomo darbo svarbą.
7. PALANKIAI VERTINA tai, kad daugėja nacionalinių ir regioninių tvaraus finansavimo sistemų ir priemonių, nes tai būtinas žingsnis siekiant nukreipti privatųjį ir filantropinį kapitalą ten, kur jo labiausiai reikia Paryžiaus susitarimui įgyvendinti. PRIPAŽIŠTA, kad šalims partnerėms nuolat kyla sunkumų sutelkti tvarų finansavimą reikiamu mastu ir prieinamomis sąnaudomis. Todėl AKCENTUOJA ES ir valstybių narių dedamas ir vis didėjančias pastangas teikti techninę pagalbą dvišaliu ir regioniniu pagrindu, kad būtų sukurtos patikimos ir tinkamos tvaraus finansavimo sistemos ir išplėstos su tvarumu susijusios finansinės priemonės. PALANKIAI VERTINA neseniai įsteigtą Aukšto lygio ekspertų grupę tvaraus finansavimo didinimo mažų ir vidutinių pajamų šalyse klausimais, kad būtų išsiaiškintos privataus finansavimo Žaliojo kurso išorės aspektui ir žaliajam, teisingam ir atspariam ekonomikos atsigavimui šalyse partnerėse įgyvendinti galimybės.

8. PABRĖŽIA glaudesnio bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis svarbą. Todėl PALANKIAI VERTINA G7 pareiškimą, kuriame pranešama apie tikslą įsteigti Klimato klubą – didelio užmojo tarpvyriausybinių forumą, kuris remtų veiksmingą Paryžiaus susitarimo įgyvendinimą spartinant klimato politikos veiksmus, didinant užmojus mažinti išmetamą ŠESD kiekį ir skatinant teisingą energetikos pertvarką. PABRĖŽIA ES vykdomą darbą įgyvendinant plataus užmojo išmetamo ŠESD kiekio mažinimą, be kita ko, pasitelkiant ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą ir taikant pasienio anglies dioksido korekcinį mechanizmą anglies dioksido nutekėjimo problemai spręsti, ir PAŽYMI, kad anglies dioksido apmokestinimas ir laipsniškas aplinkai kenksmingų iškastinio kuro subsidijų panaikinimas yra pagrindinės priemonės, sudarančios sąlygas finansinius srautus nukreipti į neutralaus poveikio klimatui, klimato kaitos poveikiui atsparias ir tvarias investicijas.
9. PRIPAŽIŠTA, kad svarbu klimato kaitos aspektą integruoti į ekonominę politiką. Todėl PALANKIAI VERTINA tai, kad Finansų ministrų koalicijos dėl klimato veiksmų veikla plečiama ir auga jos narių skaičius, ir PAKARTOJA, kad Koalicija ir jos Helsinkio principai atlieka svarbų vaidmenį.
10. DAR KARTĄ PATVIRTINA tvirtą ES ir jos valstybių narių įsipareigojimą kuo greičiau ir iki 2025 m. pasiekti tikslą naudojant įvairius šaltinius kasmet bendrai sutelkti 100 mlrd. JAV dolerių sumą kovai su klimato kaita finansuoti ir TIKISI, kad šis tikslas bus pasiektas 2023 m. DAR KARTĄ PATVIRTINA ES ir jos valstybių narių pasiryžimą toliau bendradarbiauti su kitomis Šalimis, išsivysčiusiomis valstybėmis, siekiant sparčiai įgyvendinti prieš COP26 paskelbtą priemonę „Kovos su klimato kaita finansavimo įgyvendinimo planas. Siekiant 100 mlrd. JAV dolerių tikslo“. PRIMENA, kad ES ir jos valstybės narės labiausiai prisideda prie tarptautinio viešojo kovos su klimato kaita finansavimo ir nuo 2013 m. daugiau nei dvigubai padidino savo įnašą į kovos su klimato kaita finansavimą, kad padėtų besivystančioms šalims. RAGINA kitus paramos teikėjus dėti daugiau pastangų šioje srityje, taip pat atsižvelgiant į COP26 paskelbtą Kovos su klimato kaita finansavimo įgyvendinimo planą, ir TIKISI, kad prieš COP27 bus paskelbta pažangos ataskaita dėl 10 įgyvendinimo plane numatytų bendrų veiksmų sričių.

11. PRIPAŽĮSTA Glazgo klimato pakto raginimą Šalims, išsivysčiusioms valstybėms, iki 2025 m. bent dvigubai, palyginti su 2019 m., padidinti savo bendrą besivystančioms šalims teikiamą kovos su klimato kaita finansavimą prisitaikymo veiksams, kad teikiant padidintus finansinius išteklius būtų užtikrinta klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos pusiausvyra. TIKISI bendradarbiauti su kitomis Šalimis reaguojant į šį raginimą, kartu toliau ypatingą dėmesį skiriant pažeidžiamiausiems šalių ir bendruomenių, visų pirma mažiausiai išsivysčiusių šalių ir mažų besivystančių salų valstybių, gyventojams. DAR KARTĄ PATVIRTINA ES ir jos valstybių narių pasirengimą konstruktyviai dalyvauti šalinant kliūtis ir suvaržymus, ribojančius galimybes gauti prisitaikymo prie klimato kaitos finansavimą, ir RAGINA besivystančias šalis toliau vis aktyviau prisidėti prie šių bendrų pastangų. Šiame kontekste PALANKIAI VERTINA tokias iniciatyvas kaip, pavyzdžiui, Prisitaikymo prie klimato kaitos finansavimo neformalią šalininkų grupę, kuriomis įsipareigota didinti prisitaikymo prie klimato kaitos finansavimo lygį, prieinamumą ir veiksmingumą.
12. PABRĖŽIA, kad svarbu klimato politikos veiksmus integruoti į platesnio masto vystymosi planavimą ir paramą gaunančių šalių nacionalines finansavimo sistemas, siekiant padėti siekti konkrečių nacionalinių tikslų, susijusių su darnaus vystymosi tikslais. Šiame kontekste PABRĖŽIA lyčių aspekto integravimo svarbą. PRIMENA, kad nacionaliniu lygmeniu nustatyti įpareigojantys veiksmai, ilgalaikės strategijos ir nacionaliniai prisitaikymo planai yra labai svarbūs siekiant Paryžiaus susitarimo tikslų, užtikrinant įgyvendinimo skaidrumą, reguliarią stebėseną ir nuolatinį suteiktų lėšų veiksmingumo vertinimą.
13. PALANKIAI VERTINA iki 2024 m. vyksiančius svarstymus dėl naujo kolektyvinio kiekybinio kovos su klimato kaita finansavimo tikslo ir DAR KARTĄ PATVIRTINA nuolatinį konstruktyvų ES dalyvavimą šiuose svarstymuose ir jos įsipareigojimą skatinti įtraukumą. PABRĖŽIA, kad nustatant šį naują tikslą reikia laikytis plataus ir pokyčius skatinančio požiūrio, siekiant užtikrinti, kad visi finansavimo srautai atitiktų ilgalaikius Paryžiaus susitarimo tikslus ir taip veiksmingai prisidėtų prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos, atsižvelgiant į besivystančių šalių poreikius ir prioritetus. Taip pat PABRĖŽIA, kad reikia pasimokyti iš patirties, įgytos įgyvendinant tikslą kasmet bendrai sutelkti 100 mlrd. JAV dolerių sumą kovai su klimato kaita finansuoti.

14. PABRĖŽIA, kad reikia stiprinti, remti ir pasauliniu mastu koordinuoti veiksmus, kuriais siekiama išvengti su neigiamu klimato kaitos poveikiu susijusių nuostolių ir žalos, tuos nuostolius ir žalą kuo labiau mažinti ir juos šalinti. Todėl PALANKIAI VERTINA tai, kad pradėtas Glazgo dialogas, skirtas aptarti veiklos, kuria siekiama išvengti nuostolių ir žalos, juos kuo labiau mažinti ir šalinti, finansavimo tvarką. PABRĖŽIA, kad su klimatu susijusios rizikos aspektą reikia toliau integruoti į nacionalinius planavimo procesus ir tarptautinį bendradarbiavimą. PALANKIAI VERTINA tarptautines iniciatyvas, kuriomis siekiama geriau apsaugoti besivystančias šalis nuo neigiamo klimato kaitos poveikio, be kita ko, sutelkiant novatoriškas finansavimo priemones ir šaltinius, pavyzdžiui, G7 Pasaulinio kovos su klimato kaitos rizika skydo iniciatyvą, kuria siekiama stiprinti pasaulinę klimato ir nelaimių rizikos finansavimo ir draudimo architektūrą, kad ji taptų nuoseklesnė, sistemingesnė ir tvaresnė. PRITARIA tikslui integruoti „reagavimą į neigiamą klimato kaitos poveikį“ rengiant ir teikiant humanitarinę pagalbą ir paramą vystymuisi, nes tai galėtų būti labai svarbu kuriant ir didinant pažeidžiamų bendruomenių atsparumą.

15. PRIMENA, kad tarptautinės finansų įstaigos (TFĮ), įskaitant daugiašalius plėtros bankus (DPB) ir kitas plėtros finansų įstaigas (PFĮ), atlieka esminį vaidmenį telkiant plataus masto finansavimą siekiant reikšmingai padidinti klimato politikos veiksmus ir didelio poveikio privačiojo ir viešojo sektorių investicijas, kad būtų pasiekti klimato tikslai, ir atlieka vadovaujamąjį vaidmenį nustatant plataus užmojo standartus platesniam sektoriui. RAGINA politikos priemonėmis grindžiamą finansavimą siūlančius DPB plačiau taikyti šį požiūrį, kad būtų skatinama plataus užmojo klimato politika ir reguliavimo reformos, taip pat pokyčius skatinančios politinės sistemos sąlygos. PALANKIAI VERTINA COP26 metu pristatytą Bendros DPB darbo grupės dėl suderinimo su Paryžiaus susitarimu įsipareigojimą ir Bendrą pareiškimą dėl klimato, pagal kuriuos DPB įsipareigoja toliau remti nacionaliniu lygmeniu nustatytų įpareigojančių veiksmų įgyvendinimą besivystančiose šalyse, platesniu mastu derindami savo finansavimo srautus su Paryžiaus susitarimu ir teikdami paramą plataus užmojo ilgalaikių strategijų ir teisingos pertvarkos rengimui. Šiame kontekste PALANKIAI VERTINA kelių DPB lyderystę rengiant klimato strategijas ir planus. RAGINA DPB ir kitas PFĮ toliau dėti pastangas siekiant padidinti, teikti ir sutelkti prisitaikymo prie klimato kaitos finansavimą. RAGINA tuos DPB, kitas PFĮ ir eksporto kreditų agentūras, kurios dar to nepadarė, iki COP27 priimti ir įgyvendinti suderinimo su Paryžiaus susitarimu strategijas, be kita ko, susijusias su finansų tarpininkais ir kitomis sandorio šalimis, siekiant nustatyti, kaip jie bendrai planuoja teikti ataskaitas dėl savo portfelių suderinimo iki COP27. PAKARTOJA Tarybos išvadas dėl eksporto kreditų, kuriomis paskelbė, kad valstybės narės iki 2023 m. pabaigos turi nustatyti savo moksliškai pagrįstus terminus, iki kurių turi būti nutraukta parama eksporto kreditams iškastinio kuro energetikos sektoriaus projektams, nebent esama tam tikrų aiškiai apibrėžtų aplinkybių, kuriomis laikomasi šilimo ribojimo iki 1,5 °C ir prisidedama prie Paryžiaus susitarimo tikslų. Šiuo atžvilgiu RAGINA DPB, kitas PFĮ ir eksporto kreditų agentūras kuo greičiau laipsniškai nutraukti iškastinio kuro energetikos sektoriaus projektų finansavimą, nebent esama tam tikrų aiškiai apibrėžtų aplinkybių, kuriomis laikomasi šilimo ribojimo iki 1,5 °C ir prisidedama prie Paryžiaus susitarimo tikslų. PRAŠO TFĮ parengti konkrečius planus, kaip sutelkti didesnę kovos su klimato kaita finansavimą, be kita ko, iš privačiojo sektoriaus, kad būtų didinamos investicijos tiek į klimato kaitos švelninimo, tiek į prisitaikymo prie jos veiksmus, visose finansavimo operacijose tinkamai atsižvelgiant į reikšmingos žalos nedarymo principą ir jį taikant.

16. PRAŠO Europos Komisijos pateikti ES, įskaitant Europos investicijų banką, ir jos valstybių narių teikiamo tarptautinio kovos su klimato kaita finansavimo srautų 2021 m. apžvalgą, o Tarybos – patvirtinti šį dokumentą iki 27-osios Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferencijos.
-